Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.
ministryně práce a sociálních věcí

V Praze dne 18. května 2020
Č. j.: MPSV-2020/88979-750

Vážení,

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) se závažnou situací, ve které se nyní nacházíme, intenzivně zabývá a spolupracuje v rámci řešení současného mimořádného stavu rovněž operativně s Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR. Mnoho opatřeních, které pomáhají zmírnit důsledky epidemie COVID-19, bylo jak v oblasti zaměstnanosti, tak i v oblasti pojistných a nepojistných sociálních dávek, schváleno a v praxi se již aplikují. Rovněž byla schválena opatření na základě § 6 odst. 2 písm. g) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „krizový zákon“). Opatření v oblasti dávkové podpory jsou především následující:

- Na základě krizového zákona bylo přijato Usnesení vlády č. 305, ve kterém je upraveno zjednodušení správního řízení v souvislosti s poskytováním nepojistných sociálních dávek a zjednodušení uplatňování žádostí o tyto dávky a dokládání rozhodných skutečností pro účely jejich nároku a výše ze strany žadatelů a příjemců dávek (např. možnost podání bez elektronického podpisu).
- Na základě krizového č. 160/2020 Sb., o některých úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči v souvislosti s nouzovým stavem při epidemii v roce 2020, bylo přijato mimořádného opatření k zajištění plynulosti vyplácení nepojistných sociálních dávek, u kterých se musí předkládat do konce dubna příjmy nebo náklady na bydlení,aby mohly být i nadále poskytovány bez doložení těchto skutečností. Jde o dávky příspěvek na bydlení, přídavek na dítě a zvýšení příspěvku na péči o 2000 Kč. U těchto dávek se automaticky vychází z údajů poskytnutých pro minulé kalendářní čtvrtletí a jsou tedy nadále vypláceny automaticky bez přerušení 2. kalendářní čtvrtletí. Možnost hlášení změn nebo podávání nových žádostí není ale nijak dotčena.

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 921 111, ISDS: sc9aavg
e-mail:posta@mpsv.cz, www.mpsv.cz

- MPSV metodicky vede Úřad práce ČR k tomu, aby vyhodnocoval nároky na dávky pomoci v hmotné nouzi, obzvláště na dávku mimořádné okamžité pomoci (dále jen „MOP"), co nejcitlivěji s vědomím specifičnosti situace vzniklé bez vlastního zavinění žadatele nebo jeho rodiny. U opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení) je Úřad práce ČR veden k tomu, aby zhodnotil nárok a výši těchto dávek stejně jako v předcházejícím měsíci a ve stejné výši tyto dávky tedy vyplácel do doby, pokud příjemce dávek nepředloží jiné rozhodné skutečnosti.
- Pokud osoby nemají nárok na opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi nebo na jinou finanční podporu od státu, nebo jim tato podpora zcela nepokryje prostředky na základní životní potřeby, mohou kvůli současným opatřením v souvislosti s pandemií COVID-19 na Úřadu práce ČR požádat o MOP z důvodu vážné mimořádné události. Může se jednat např. o rodiny nebo osamělé rodiče, kterým se snížily příjmy např. v důsledku pobírání ošetřovného, o podnikatele, kteří museli omezit svoji činnost, a o zaměstnance na dohodách o provedení práce či činnosti, kterým byl omezen výkon zaměstnání, a mají či nemají nárok na ošetřovné. U této MOP je metodicky Úřad práce ČR veden tak, aby detailně nezkoumal sociální a majetkové poměry (např. motorová vozidla, nemovitosti), ale hodnotil pouze příjmy v aktuálním měsíci (tj. měsíc podání žádosti o MOP) a dostupné finanční prostředky v hotovosti, které má žadatel a jeho rodina k dispozici např. na bankovním účtu (Úřad práce ČR je v současné době veden k tomu, že nepřihlíží k penězům v hotovosti do výše dvojnásobku životního minima rodiny a dvojnásobku jejich nákladů na bydlení). Rovněž se v současné době připravuje zjednodušený formulář žádosti o MOP z důvodu vážné mimořádné události z důvodu pandemie COVID-19, aby byl co do vyplnění pro žadatele nejkomfortnější, a i pro zaměstnance Úřadu práce ČR pro vyhodnocení dostačující.

- Specificky pro Prahu realizuje Generální ředitelství Úřadu práce ČR videokonference se zástupci Magistrátu hlavního města Prahy (dále jen „MHMP"), včetně účasti zástupců neziskových organizací, a aktivně kooperuje na projektu spolupráce v řešení osob bez přístřeší. Generální ředitelství Úřadu práce ČR zástupcům MHMP zaslalo veškeré potřebné

informace, včetně vzorových žádostí a tiskopisů o dávku MOP. Aktuálně je Generální ředitelství Úřadu práce ČR seznámeno s tím, že na konci měsíce dubna a v měsíci květnu 2020 budou podávány žádosti o dávku MOP, kterých může být cca 300 – 400 a připravil na tuto situaci kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR, aby docházelo ke koordinovanému přístupu a centralizaci zpracování žádostí.

- V rámci pendlerů, resp. migrujících pracovníků, by si lidé měli požádat ve státě, kde mají výkon své činnosti, tj. ve státě, kterým právním předpisům podléhají (kde si platí zdravotní a sociální pojištění). To je dáno tzv. koordinačními předpisy (nařízení EP a Rady č. 883/2004 a 987/2009). O ostatní dávky, které tzv. koordinaci nepodléhají (např. příspěvek na bydlení, dávky pomoci v hmotné nouzi) si pendleři žádají dle vnitrostátních předpisů tedy v ČR. Osoby s trvalým pobytem a bydlištěm v ČR jsou osoby oprávněné a může jim vzniknout nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi nebo i na dávky státní sociální podpory. Pokud by tyto osoby oprávněnými nebyly, tzn., neplnily by žádnou pobytovou podmínku (v zásadě jde o osoby, které jsou na území ČR nelegálně), může jim být poskytnuta pouze dávka mimořádné okamžité pomoci z důvodu vážné újmy na zdraví, která doplňuje příjem u dospělé osoby do výše existenčního minima, a u dítěte do výše jeho životního minima.

Jana Nadělová

Operační středisko GŘ HZS
opis@grh.izscr.cz